

Svenska Bankföreningen

YTTRANDE

2008-05-29

Finansinspektionen
Redovisningsenheten
Per e-post till redovisning@fi.se

Preliminära bedömningar av Finansinspektionen med anledning av uppdatering av IAS 1 samt att Rådet för finansiell rapportering övertagit normgivningen på redovisningsområdet från Redovisningsrådet

(FI Dnr 08-1484-200)

Bakgrund

Finansinspektionen (FI) har givit ut två promemorior (daterade den 14 april respektive den 25 april 2008) med frågor till branschen om redovisningsföreskrifter. Dokumenten utgör en underhandsremiss innan ett slutligt remissförslag sänds ut till hösten.

Det är två områden som Bankföreningen vill kommentera:

1. FI:s förslag att inte tillåta undantag från tillämpning av IAS 39.
2. FI:s förslag att inte tillåta undantag från fullständig tillämpning av IFRS 7 och delar av IAS 1 i juridisk person.

1 FI:s förslag att inte tillåta undantag från tillämpning av IAS 39

I mitten av maj 2007 gav FI ut ett remissdokument med förslag om att för finansiella företag inte medge att av Redovisningsrådet i RR32:06 utgivna undantag från tillämpning av IAS 39 vad gäller valutakurssäkringar skulle få tillämpas:

”Undantagen från IAS 21 och IAS 39, som innebär att skulder som utgör ett säkringsinstrument vid valutasäkring inte behöver omvärderas till balansdagens kurs och att säkringsredovisning kan ske med anskaffningsvärdering enligt äldre regler i RR 8, bör inte heller tillämpas (se RR 32:06 punkt 43 och 71). Detta motiveras främst av att finansiella företag, till skillnad från icke-finansiella företag, obligatoriskt ska värdera derivatinstrument och andra tillåtna finansiella instrument till verkligt värde enligt ÅRKL och ÅRFL samt att finansiella företag hittills tillämpat IAS 39 utan motsvarande undantag”.

Efter att Bankföreningen och Rådet för God Sed på Värdepappersmarknaden lämnat sina remissyttranden valde dock FI att dra tillbaka sitt förslag och det medgavs de finansiella företagen att tillämpa undantagen. Beträffande valutakurssäkringarna beskrev Bankföreningen det hela på följande sätt:

”Banker får tillämpa undantaget från IAS 21 och IAS 39 i RR 32:06 punkt 43, som medger att skulder som utgör säkringsinstrument avseende juridisk persons investering i dotterföretag/intresseföretag/joint ventures inte behöver omvärderas till balansdagens kurs.”

G:\Övrigt\REMISS\Finansinspektionen\2008\08-56-FI:s redovisningsforeskrifter.doc

Postadress	Gatuadress	Telefon	Telefax	Bankgiro	Postgiro
Box 7603 S-103 94 STOCKHOLM	Regeringsgatan 38	08-453 44 00	08-796 93 95	700-1779	505-8

Bankföreningen uppfattar att främst två skäl var av vikt vid FI:s bedömning:

1. Potentiellt negativa skattekonsekvenser. IAS-utredningen föreslog att undantag skulle kunna medges just av detta skäl från tillämpning av IFRS.
2. ÅRKL medger de facto att säkringsredovisning kan ske till anskaffningsvärde i det fall säkrad post redovisas till anskaffningsvärde. Därigenom måste det ha varit lagstiftarens syn att undantag från IAS 39 skulle kunna medges. Är verkligen valutakurs-säkringar av utlandsetableringar en sådan särart som motiverar avsteg från den sed som vanliga företag har?

Ej tillåta undantag från IAS 39

FI skriver nu följande i sin promemoria daterad den 25 april:

”IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering
Rekommendationen om säkringsredovisning (punkt 71 i RR 32:06 som i sin tur hänvisar till punkt 43 om effekter av ändrade valutakurser – IAS 21) har tagits bort. Punkten 73 i RFR 2.1 har istället skrivits om till följande text: ”Med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning behöver företag inte tillämpa IAS 39. Företag som inte följer IAS 39 ska, för samtliga finansiella instrument, tillämpa en metod med utgångspunkt i anskaffningsvärdet enligt ÅRL.”

Enligt ÅRKL (4 kap. 2 § punkt 6) och ÅRFL (4 kap. 2 § punkt 11) ska finansiella instrument tas upp till verkligt värde till skillnad mot ÅRL som har en ”får” regel. IAS 39 är en central standard för finansiella företag och vår preliminära bedömning är att vi bör ta bort den gamla hänvisningen till punkt 71 i RR 32:06 och att vi bör införa ett undantag som innebär att punkt 73 i RFR 2.1 inte är tillämplig för finansiella företag.”

Bankföreningens syn är att ingenting i sak har ändrats i jämförelse med föregående år. Därför finns det fortfarande goda skäl att medge undantag från värdering till verkligt värde av nettoinvesteringar i utlandsenheter av skatteskal och att det finns ett utrymme för detta enligt ÅRKL.

ÅRKL 4 kap 6 § har följande lydelse:

”Tillgångar och skulder i annan valuta än redovisningsvalutan som inte tas upp till sitt verkliga värde enligt 4 kap. 14a § årsredovisningslagen (1995:1554) skall omräknas enligt växelkursen på balansdagen, om de inte genom särskilda åtgärder skyddas mot eller utgör skydd mot valutakursförändringar”.

Problemställning

I det fall FI inte medger att säkring av utlandsinvestering i juridisk person redovisas till ursprunglig valutakurs kommer ”enbenta” valutakursförändringar på finansiella skulder omedelbart att träffa resultatet då det enligt 4 kap 14b § p3 inte är tillåtet att värdera andelar i dotterföretag, intresseföretag eller samriskföretag till verkligt värde.

Bankföreningens ställningstagande

FI bör behålla det gamla undantaget från att tvingas värdera säkringsinstrument till balansdagskurs i det fall säkringsinstrumentet utgör säkring av en nettoinvestering i en utlandsenhet.

2 Undantag från IFRS 7 / IAS 1 i juridisk person

Motiv för undantaget

IFRS 7 ersätter delar av de upplysningskrav som tidigare funnits i IAS 32 och ersätter dem delvis med utökade upplysningskrav.

IFRS 7 är en standard som till sina grundbeståndsdelar inte har utvecklats av IASB utan av en arbetsgrupp som innehöll olika näringslivsföreträdare, med fokus på deltagare från de finansiella företagen.

De huvudsakliga skäl som denna arbetsgrupp bl.a. hade för att få fram dessa upplysningskrav var:

1. Befintliga krav på tilläggsupplysningar gav inte tillräckligt utrymme för att beskriva företagets risksituation på ett sätt som motsvarar den syn bolaget hade.
2. Arbetet med att ta fram ett nytt kapitaltäckningsregelverk för de finansiella företagen hade visat att en mängd tillkommande upplysningskrav var på ingående. Dessa upplysningskrav skulle tillkomma ungefär samtidigt som införandet av IFRS i EU. De tillkommande upplysningskraven syftade till att lyfta fram en självreglering av de finansiella företagen genom att ställa utökade kvalitativa och kvantitativa krav på beskrivningen av respektive reglerat företags kapitalsituation. Om redovisningsregelverket kunde samordnas med kapitaltäckningsregelverket fanns mycket att vinna såväl för företagen som för de som skulle ta del av informationen.

IFRS 7/IAS 1 innehåller en blandning av kvalitativa och kvantitativa beskrivningar av risk- och kapitalsituation. Bland annat finns beskrivningar av hur bolagen arbetar med sina risker och hur den samlade kapitalsituationen ser ut. Dessa upplysningar kompletteras med olika former av specifikationer av balansräkningens innehåll som skär djupt in i försystemen. Därutöver finns traditionella notupplysningar som specificerar olika delposter i resultaträkningen.

Värt att notera är att de finansiella företagen utifrån kapitaltäckningsregelverket endast är ålagda att lämna upplysningar om den aggregerade risk- och kapitalsituationen i de s.k. Pelare III-kraven utifrån de krav som Baselkommittén för banktillsyn föreslog och som därefter blev direktivtext i EU. Några tungt vägande skäl för detta är bl.a.:

- a) Det är den konsoliderade risk- och kapitalsituationen som är av störst intresse för regleraren.
- b) Regleraren förutsätter att de principer för att arbeta med den interna risk- och kapitalutvärderingen förs ut som koncerninstruktioner till de olika dotterföretagen.
- c) Arbetet med att utvärdera risk- och kapitalsituation utförs normalt av centrala staber i moderföretaget.
- d) Beskrivningarna i koncernräkenskaperna fångar upp väsentliga dotterföretag och hur hela risk- och kapitalprocessen ser ut.
- e) Gemensamma IT-system används för beräkningar. Mycket av den information som lämnas syftar till att möjliggöra för en utomstående läsare att kunna utvärdera kvaliteten i dessa system.

Utifrån de motiv som anges ovan bedömde Rådet för God Sed på Värdepappersmarknaden att informationsvärdet i normalfallet understiger nyttan av att införa krav på att samtliga paragrafer i IFRS 7/IAS 1 ska behöva tillämpas i enskild juridisk person. Samtidigt var det för Rådet möjligt att hitta fall där nyttan av informationen överväger kostnaden för framtagandet. Ovanstående analys innebar att en lättnad endast kan införas i form av en generell text som öppnade upp för att delar av IFRS 7/IAS 1 inte ska behöva tillämpas i juridisk person i de fall en rättvisande bild redan har fått av de beskrivningar som lämnats i koncernräkenskaperna.

Normalt ska dock inte denna paragraf medföra att ”normal notinformation” utelämnas. Det måste dock lämnas ett utrymme att utelämna andra former av kvantitativ information (exempelvis VaR-värden för moderföretaget i de fall dessa ej överstiger VaR-värden för koncernen).

Finns det då inte risk för missbruk?

Det finns alltid en risk för missbruk, men svårigheten att tillämpa en generell paragraf är sannolikt inte högre här än för andra delar av IFRS. Möjlighet finns redan idag att utelämna information.

Finansiella företagens särart

FI hänvisar till de finansiella företagens särart och att informationen anses vara så viktig att den behöver lämnas av varje enskild juridisk person.

Dess uttalanden i förslagspromemorian samtidigt som FI föreslår lätttnadsregler vad gäller inrapporteringen till FI vad gäller enskild juridisk persons kapitaltäckningsrapportering. Gör redovisningsenheten och tillsynsenheten vid FI olika bedömningar?

Bankföreningens ställningstagande

Det finns inget generellt undantag från tillämpning av IFRS 7/IAS 1 i juridisk person i de rekommendationer som utgivits av Rådet. Undantagen får endast tillämpas i de fall detta inte har någon väsentlig betydelse och de får inte tillämpas för rena notupplysningar.

Bankföreningens bedömning är därför att FI bör avstå från att lämna undantag från Rådets lätttnadsregel vad avser IFRS 7/IAS 1.

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Johan Hansing

Mats Stenhammar